

KANDIDATNUMMER

3091

Sidetall

av

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

ISSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

Den internasjonale sommerskole

Universitetet i Oslo

2014

3097

I. Lytteprøve**Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.**1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?

Det er område som de tar imot, og området Nordkalotten er koloni.

0,5

2. Hva er Nordkalotten?

Nordkalotten er store området å dele i Norge, Sverige, Finland og Russland.

1

3. Hvilke faktorer kan en samen basere sin identitet på?

Det er morsmål, på personlig ønske og kompetanser.

1,5

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

En gruppe jakelager har en horteplass, og de samene sitter fra en plass til andre plass for å få naturressurser.

1,5

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

alle koloniseringen er stor motstand, og det er store norsk koloniseringen av territoriene deres.

6. Nevn to eksempler på hvordan forvaltningspolitikken overfor samene ble praktisert.

Det er språkpolitikken og jordbrukspolitikken.

2

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

De likstilling står mellom skole, kultur, sosial, næringslivet og økonomi.

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

Nordisk sameråd kunne fins i radio eller på TV, og gjennom litteratur, kultur, håndverks, musikk og teater.

9. Hvilken funksjon hadde noaiden i det gamle samiske samfunnet?

I 1840 hadde prest Lars Levi Læstadius beregning til for å hindre alkoholsproblemer. Læsten var sterk mot befolkning.

3097

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?

Han var ~~en~~ prest, og ^{han} hjalpet samene ~~for~~ for ² alkoholproblemer.

II: Tekst med oppgaver

8/20

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjueårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjueårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjueårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tje- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurer på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

Også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene. ✓

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye. ✓
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre. ✓

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan. ✓

- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Fordi de tror at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjueårene. 2

2. Hva er det som karakteriserer gruppen kidults/twixters?

Mange av dem aner ikke de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. 2

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

De unge kan bli dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Han har testet arbeidslivet i noen år, men etter innså han det seg. 2

Han synes at utdanning er viktig.

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gylne tiår" tyder man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.
2. Den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet, er tjuårene. 0,5
3. På midten av 2000-tallet beskrev "kidults" og "twixters" som en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tju- og trettiårene. 1
4. Økte valgmuligheter betyr som økt ansvar for eget livsløp.
5. Hvis man får gjort nok i tjuårene, blir det mer som må realiseres i trettiårene. 1,5

C. Alternative uttrykksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.
B. Det er foreldrene som forsørger dem blir forsørget.
2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.
B. I noen samfunnsgrupper blir dyrket dyktighet dyrket dyktighet.
3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.
B. De blir bekymret av med denne usikkerheten. 1,5
4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.
B. Gunn Helen Øye hevder at det ikke er de unges skyld at de har for store forventninger. ikke skylder for at de har for store forventninger.
5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.
B. Junaid Khan har gitt tilbake på skolen. 1,5

3097

D. Verb.

Sett inn riktig form av verbet.

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston ^{ble} ~~har~~ ^{funnet} ~~fort~~ død,
- å spille ^{ble} spilte en av sangene hennes ^{spilte} å spille på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man ^{spilte} opplevde på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne ^{oppleve} oppleve, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge ^{utga} utgikk i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes ^{gjorde} fikk samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka ~~å~~ handle om de som
- å føde ^{ble født} fødte på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere ^{hadde opplevd} opplevde
- å fortelle en krig, og boka ^{fortalte} fortalte at de var unike, at alt de
- å gjøre ^{gjorde} gjorde var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig ^{å lese} har lest en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist ^{fortalte} fortalte historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg ^{er} forvandlet seg moren ^{seg} seg.
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt ^{forsvant} forsvant hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg ^{er} realiserte oss selv nå for tiden, vi
- å forvente ^{forventet} forventet hele tiden å få en jobb som
- å betale ^{ble} betalte godt ^{betalt} betalt, slik at det er

1

0,5

1

1

1

1

1

3097

å kjøpe mulig for oss ^{å kjøpe} kjøpte et stort hus i Ullevål Hageby.
 å by Men hva er lykke, og hva ^{er/bli} bygget livet byggt på til
 å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten ble
 å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke var så
 å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston menne
 å leve om alt dette, hvis hun hver hadde levd

4.5

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

(fordi) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i tretti-
årene fordi de ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.
 (så) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, så mange av
dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.
 (derfor) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.
Derfor kan mange av dagens tjuetåringer bli skuffet når de kommer i tretti-
årene.
 (for) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene,
for de unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.
 (av den grunn) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.
Av den grunn kan mange av dagens tjuetåringer bli skuffet
når de kommer i trettiårene.

5

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.

viktig – periode

Til slutt leste vi om noen virtlige ^{perioder} i verdenshistorien.Tjue- og trettiårene er en av periodene i livet.Hvilken periode synes du er viktigst ^{ene} enn barndommen?Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktigste ^{viktigste} periodene i livet. 0,5Hva skal du gjøre i denne perioden? 0,5**G. Lukeøvelse**

Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.

Ventelister for kortreist, økologisk mat

Aftenposten, 14. juli 2014

Det er fra ^{lengre} ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere til ^{om} 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»I ^{lenger} ~~fulgt~~ oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi pa ^{skanner} til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun mente ^{mente/mener} at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

3097

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. ^{Stadig} ~~De~~ flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger ^{vellet} ~~ei~~ på å lage mat fra bunnen av.

Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i ^{Større} ~~helt~~ grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere ^{ønsker} ~~for~~ å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat ~~ettles~~ hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner ^{for oss} helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, ~~tradisjonelle~~ verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. ^a ~~De~~ halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å ~~lage~~ maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere ^{andrer, nye} ~~ei~~ abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo.

Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her ~~må~~ medlemmene ^{bidra} bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer ^{rundt} ~~gjennom~~ med omkring i Oslo, og er allerede på utkikk ^{etter} ~~ei~~ nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link ^{mellom} ~~til~~ bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter ~~priser~~ på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

en tigger-
tiggeren-
tiggere-tiggere

Vi ser ofte tiggere står på både gata og togstasjonen. Det er ikke pent for Oslo som en store internasjonale byen. Tiggene er fattige og sultne, og hver gang føler jeg vondt. Men de ser på tiggene noen stjaler penger fra folk, eller deltar de i kriminall handlinger. Derfor har norske myndigheter vurdert å forby tigging. På den ene siden er viktig for alle innbygger, og vi får penge gata. Noen ganger spør mitt barn om hva gjør tiggeren. Og noen barn er redde for tigging. På den andre siden er det nordmenn som et land som hjelper verdens fattige? Hvorfor vil verdens rikeste land ikke se fattigdom? Det må vi tenke på!

kan la dem få
lov til å tigge

Her i landet ser flest folk å gi penger til tiggeren. Jeg tror at nordmenn er veldig snille. Nå kommer myndigheter til å forby tigging fordi de har tenket dypt. Derfor kommer noen kommuner til å må ha tillatelse for tigging. Hvis politi tar ansvar å finne ut hvem som har behov for tigging. Det går bra at vi kan se tydelig hvem trenger hjelp. Jeg tror at tigging er ikke for tiggerens skyld. Man kan få vanskelig tid. Samfunnet må hjelpe de som trenger hjelp. Og flere ønsker å hjelpe tiggene.

Her også får vi et problem. Kanskje det blir økt tigging i samfunnet, fordi gir de penger til tiggeren. Jeg synes at vi kan både ikke forby og hjelpe tiggeren. Vi kan bare gi mat til tiggeren. Jeg synes at tigging er ikke yrke. Vi kan hjelpe for sultne mennesker. Jeg synes at den måten er godt, fordi finner

UNIVERSITY
OF OSLO

International Summer School

Candidate number/Kandidatnummer: 3091

Date/Dato 31. juli 2014

Course/Kurs ISSN 0130

Page/Side 2 of/av 2

Do not write
in this space

vi ^{at} masse mat blir kast med butikk og restaurant.
De som ønsker ^å hjelpe ^{for} fattigdom eller tiggen, ^{ere}
og de kan ha aktiviteter som er knyttet til.
^{men} som ^{de} blir kastet mat ^{og} å gi ^{den til} tiggen. Da ^{bringer} tenker
ikke ^{over} tiggen å stå på gata igjen.